

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้รับหน้าที่ให้จัดการเรียนการสอน ในวิชา คณิตศาสตร์ นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 นั้น คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้อง คือ ห้อง ม.4/2 ม.4/3 และ ม.4/9 จากภาคเรียนที่ผ่านมา ครูผู้สอนพบว่านักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในระหว่างการจัดการเรียนการสอน และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คือ การพูดคุยเสียงดัง ชวนเพื่อนนักเรียนในห้องเรียนด้วยกันร่วมกันก่อความวุ่นวาย และไม่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลต่อครูผู้สอน ทำให้ครูผู้สอนต้องตามงาน หรือ เคี้ยวเชิญให้นำมาส่งในหลายๆ ครั้ง และจากพฤติกรรมที่ไม่ดีนี้จะติดเป็นพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในภาระงานที่นักเรียนได้รับ เกิดภาวะการถดถอยของสมรรถนะที่ยังมีปริมาณงานมากขึ้นนักเรียนก็จะไม่ทำ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนเท็กซัสกำหนดไว้

ดังนั้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรง เพื่อไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบ เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียน และเป็นคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ในสังคม และในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจะนำวิธีการเสริมแรง(Reinforcement) มาใช้ในการแก้ปัญหา เช่น การกล่าวคำชมเชย หรือ การให้รางวัล เป็นการตอบแทน โดยวิธีการนี้อาจจะเป็นวิธีการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเท็กซัส

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน
2. เพื่อศึกษาหาสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น เกิดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบในการที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลาที่กำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

1.1 ประชากร (Poputation)

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ห้อง ม.4/2 จำนวน 39 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
พฤติกรรมการเล่นเกม, เล่น, ชี้เกี่ยจ, พูดคุยเสียงดัง, ติดโทรศัพท์, เข้าห้องเรียนช้า, ไม่ทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย,, ก่อกวนเพื่อนร่วมชั้นเรียน	นักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อภาระงาน

3. ระยะเวลาในการทำวิจัย

ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 – 10 กุมภาพันธ์ 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสาเหตุของพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางแก้ไข เพื่อนักเรียนจะได้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่โรงเรียนเทิงวิทยาคมได้กำหนดไว้

นิยามศัพท์เฉพาะ

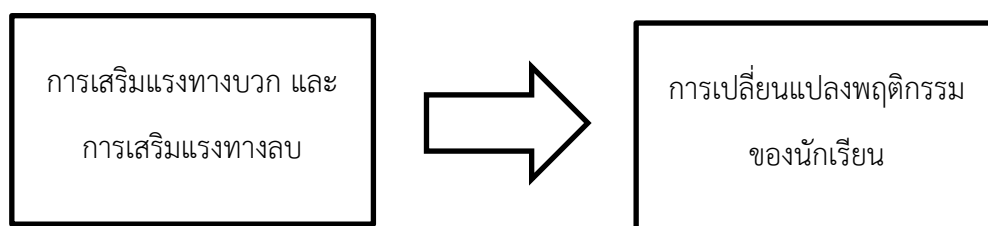
ภาระงาน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน เช่น ใบงาน แบบฝึกหัด การบ้าน เป็นต้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ห้อง ม.4/3 จำนวน 39 คน

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่ไม่เหมาะสมในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน เช่น การไม่ทำงาน ไม่ส่งงาน หรือ ส่งช้าไม่ตามกำหนดที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนโดยการเสริมแรงทั้งทางบวก (Positive Reinforcement) และ ทางลบ (Negative Reinforcement) เพื่อเป็นผลให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ พัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

1. พฤติกรรม
2. เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
3. วัตถุประสงค์ของงาน
4. ทฤษฎีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
5. ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivution)
6. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตแม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม เช่น คน สัตว์ มีนักพฤติกรรมศาสตร์บางคนได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมของสิ่งที่ไม่มีชีวิตด้วย เช่น การไหลของน้ำ คลื่นของน้ำทะเล กระแสลมที่พัด การปลิวของฝุ่นละออง การเดือดของน้ำ เป็นต้น สิ่งทีกล่าวมาเป็นการเคลื่อนไหวของสิ่งไม่มีชีวิต แต่มีการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะหนึ่งไปยังอีกลักษณะหนึ่ง เลยถือว่าคล้ายๆ กับเป็นปฏิกริยาหรือเป็นกิจกรรมที่ปรากฏออกมาจากสิ่งนั้นจึงนับว่าเป็นกิจกรรมด้วยการศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่วนใหญ่จะมุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของคนส่วนพฤติกรรมของสัตว์กระทำเป็นบางครั้ง เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบให้เข้าใจในพฤติกรรมของคนได้ดียิ่งขึ้น

1.1 พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior)

พฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลหรือกิจกรรมของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นได้เห็น ทั้งทางวาจาและการกระทำทำทางอื่นๆ ที่ปรากฏออกมาให้เห็นได้ พฤติกรรมที่ปรากฏออกมาให้เห็นภายนอกนั้นเป็นสิ่งที่คนมองเห็นตลอดเวลา เป็นปฏิกริยาที่คนเราได้แสดงพฤติกรรมออกมาตลอดเวลา พฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมามีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสังคมที่ประเมินคุณภาพของคนว่าเป็นคนดี มีระเบียบวินัย สุภาพ ซื่อสัตย์ ทารุณ เป็นต้น ล้วนแต่ประเมินคุณภาพของพฤติกรรมภายนอกทั้งสิ้น ถ้าไม่แสดงออกมาสังคมก็ไม่ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นคนอย่างไร พฤติกรรมที่คนแสดงออกมาให้เห็นภายนอกจึงนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม สังคมชอบตัดสินคนด้วยพฤติกรรมภายนอก ดังนั้นพฤติกรรมที่เราเห็นได้ทราบอาจไม่ใช่พฤติกรรมที่

แท้จริงของเขา และไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงคือการกระทำไม่ตรงกับความคิดความรู้สึก บางคนอาจสวมหน้ากากเข้าหากัน หรือแสดงไปตามบทบาทที่เขาเป็นบางครั้งจึงกำหนดไม่ได้ว่าเป็นเรื่องจริง เพราะไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงออกมาทั้งหมด

1.2 พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior)

พฤติกรรมภายใน หมายถึง กิจกรรมภายในที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งสมองทำหน้าที่รวบรวมสะสมและสั่งการ ซึ่งเป็นผลจากการกระทำของระบบประสาทและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมีของร่างกาย พฤติกรรมภายในมีทั้งรูปธรรมและนามธรรมที่เป็นรูปธรรมคนอื่นจะสังเกตเห็นไม่ได้แต่จะใช้เครื่องมือทางการแพทย์ทดสอบได้ สัมผัสได้ เช่น การเต้นของหัวใจการหดและการขยายตัวของกล้ามเนื้อ การบีบของลำไส้ การสูบฉีดโลหิตไปเลี้ยงร่างกาย เป็นต้น ที่เป็นนามธรรมได้แก่ ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งจะอยู่ในสมองของคน บุคคลภายนอกไม่สามารถจะมองเห็นได้หรือสัมผัสได้เพราะไม่มีตัวตน และจะทราบว่าเขาคิดอย่างไรก็ต่อเมื่อเขาแสดงออกมา เช่น การแสดงอาการมาดร้าย ใช้คำพูดข่มขู่หรือระงับที่คิดไว้ พฤติกรรมภายในจะมีเหมือนกันหมดทุกวัยไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เพศชาย เพศหญิง หรือต่างเชื้อชาติ ส่วนที่จะแตกต่างกันจะอยู่ที่จำนวน ปริมาณหรือคุณภาพเท่านั้น พฤติกรรมภายในมีความสำคัญต่อคน เป็นคุณสมบัติที่ทำให้คนเหนือกว่าสัตว์ คนมีแนวคิดที่มีระบบและคาดการณ์ในสิ่งต่างๆ ในอนาคตได้ พฤติกรรมภายในของคนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมา บางสถานการณ์ก็ไม่อาจสอดคล้องกันได้ เช่น บางครั้งไม่พอใจในการกระทำของผู้อื่นก็อาจจะทำเฉยเพราะไม่กล้าต่อว่าหรือทำร้ายเขา เพราะถ้ากระทำอะไรลงไปอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกตั้งแต่เกิดจนตาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดูและอบรมจากครอบครัวหรือในทางตรงกันข้ามอาจสืบเนื่องมาจากการขาดการเลี้ยงดูและอบรมจากครอบครัวหรือในทางตรงกันข้ามอาจสืบเนื่องมาจากการขาดการเลี้ยงดูอบรมจากครอบครัว จึงทำให้มีปัญหาอยู่มาก ในแต่ละช่วงของชีวิตจะมีพัฒนาการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปบ้างโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องปรับพฤติกรรมให้เข้ากับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆด้าน เมื่อขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนจึงทำให้ตนเปลี่ยนพฤติกรรมได้ยาก เช่น บางชุมชนมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารสุกๆ ดิบๆ เป็นต้น

1.3 การสร้างพฤติกรรมใหม่

การปรับพฤติกรรม(Behavior Modification) คือการนำเอาหลักการและทฤษฎีต่างๆ ทางจิตวิทยาที่ได้ผ่านการวิจัย ทดสอบแล้ว มาใช้ในการศึกษาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยวิธีการอย่างเป็นระบบ และเป็นวิทยาศาสตร์ โดยเทคนิคในการปรับพฤติกรรมซึ่งมีวิธีการหลักๆ 4 วิธี คือ

1.3.1 การควบคุมตนเองและการบังคับตนเอง

คือการที่บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรม หรือการกระทำของตนเองได้ โดยที่เขาสามารถเลือกพฤติกรรมเป้าหมาย และกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายนั้นด้วยตัวเอง การควบคุมตนเองและการบังคับตนเองถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการปรับพฤติกรรม เพราะการปรับพฤติกรรมมุ่งหมายที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยเขาสามารถบังคับและควบคุมตัวเองได้ ให้ประพฤติปฏิบัติหรือกระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม จึงถือว่าได้บรรลุเป้าหมายของการปรับพฤติกรรม การปรับพฤติกรรม โดยการพัฒนาการควบคุมตนเองนั้น เราสามารถนำเอาเทคนิคต่างๆ มาใช้ได้หลายประการ เช่น การควบคุมสิ่งเร้าไม่ให้มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การสังเกตตนเองในพฤติกรรมที่แสดงออกต่างๆ และหมั่นยับยั้ง การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในเรื่องพฤติกรรมที่ถูกต้อง และการพัฒนาความรับผิดชอบให้มากขึ้นหรือในระดับที่สูงขึ้น

1.3.2 การสร้างพฤติกรรมใหม่

เป็นเทคนิคสำหรับใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่โดยการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เราคาดหวังว่าจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการ เช่น ต้องการมาทำงานเช้ากว่าเดิม หรือทำงานให้มีความผิดพลาดน้อยลง โดยดำเนินการตามขั้นตอน คือ ขั้นแรกเลือกพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น ขั้นตอนที่สอง เลือกตัวเสริมแรงทางบวกที่เหมาะสม ขั้นตอนที่สาม ลงมือปฏิบัติแต่งพฤติกรรมพร้อมกับการให้การเสริมแรงคือการให้รางวัลในพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสม และให้การลงโทษในพฤติกรรมที่บกพร่อง แต่ทั้งนี้วิธีหนึ่งที่น่าสนใจคือเทคนิคการเลียนแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งได้แก่พฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งพฤติกรรมของตัวแบบสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ให้แก่ตนเองหรือบุคคลที่เราต้องการสร้างพฤติกรรมได้

1.4 การลดพฤติกรรม

การลดพฤติกรรมหมายถึงการตัดทอนหรือลบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกไปซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจจะสร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้ตัวเองและผู้อื่นได้ซึ่งเราสามารถใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การลงโทษ ซึ่งผู้ลงโทษจะต้องเข้าใจหลักการในการลงโทษ ดังนี้

1.4.1 ถ้าจะลงโทษต้องลงโทษให้รุนแรงที่สุดโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลว่าเคยได้รับโทษสถานใดมาแล้ว

1.4.2 การลงโทษไม่ควรเพิ่มโทษอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพราะอาจทำให้ผู้ถูกลงโทษค่อยๆ ปรับตัวและทนต่อการลงโทษได้ จนทำให้การลงโทษไม่ได้ผล

1.4.3 ลงโทษทันทีและทุกครั้งที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ปรากฏขึ้น

1.4.5 ควรให้แรงเสริมแก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ควบคู่กันไปด้วย

1.5 การเพิ่มพฤติกรรมหรือคงพฤติกรรมไว้

เมื่อมีการสร้างพฤติกรรมให้กับบุคลากรแล้วสิ่งที่สำคัญยิ่งคือการธำรงรักษาพฤติกรรมให้คงอยู่ถาวรหรือนานที่สุด ซึ่งคงต้องอาศัยหลักการเสริมแรงในทางบวกเป็นหลัก แต่หากจำเป็นอาจเสริมแรงในทางลบก็ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.5.1 การเสริมแรงทางบวก

คือ สิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ และส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะดำรงอยู่กล่าวคือเกิดการตอบสนองที่จะมีพฤติกรรมนั้นๆ บ่อยขึ้น ซึ่งหลักการเสริมแรงทางบวกมีดังนี้

1.5.1.1 ให้แรงเสริมทันทีที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิด

1.5.1.2 ตัวเสริมแรงที่ให้ต้องมีขนาดและมีปริมาณมากพอ

1.5.1.3 ถ้าเป็นแรงเสริมทางสังคมผู้ให้ต้องแสดงออกอย่างจริงจัง

1.5.1.4 ต้องใช้การเสริมแรงไปตามขั้นตอนเริ่มต้นจากพฤติกรรมย่อยที่เป็น

พื้นฐานก่อน

1.5.2 แรงเสริมทางลบ

คือ สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่บุคคลไม่พึงพอใจ ซึ่งบุคคลอาจหลบเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงได้ด้วย การทำพฤติกรรมบางอย่าง บุคคลจะกระทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้น ถ้าเขาเชื่อว่าจะช่วยให้เขาหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาได้ หลักของการเสริมแรงทางลบก็คือ การให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจตลอดเวลาเพื่อจะได้แสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้น

ในการบริหารงานที่ต้องอาศัยบุคลากรในการช่วยขับเคลื่อนองค์การให้มุ่งไปสู่เป้าหมายนั้น พฤติกรรมเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพราะเหตุว่าถึงแม้บุคลากรจะมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การมากเพียงใด แต่ถ้าไม่ได้แสดงพฤติกรรมออกมาแล้ว การทำงานจะลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไรซึ่งเราอาจเคยได้ยินคำพูดที่กล่าวกันเล่นๆว่า “รักนะแต่ไม่แสดงออก” ดังนั้นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารคนคือให้การทำงานให้บุคลากรรักองค์การและแสดงออกมาในการทำงานอย่างชัดเจน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตแม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่วนใหญ่จะมุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของคน ส่วนพฤติกรรมของสัตว์กระทำเป็นบางครั้ง เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบให้เข้าใจในพฤติกรรมของคนได้ดียิ่งขึ้น

2. เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กโดยใช้พฤติกรรมบำบัด สามารถนำไปใช้ได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดย อาจใช้เทคนิค ต่างๆดังนี้

2.1 จัดสิ่งแวดล้อม สร้างบรรยากาศให้เหมาะสม เช่นเวลาเรียน ควรปิดโทรทัศน์ ไม่ควรมีสิ่งรบกวน

2.2 ใช้สิ่งกระตุ้น ตัวกระตุ้น ที่ช่วยส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ เช่นรูปนักกีฬาที่ชื่นชอบ ช่วยกระตุ้นให้ฝึกซ้อมกีฬา ตารางการดูหนังสือ ช่วยกระตุ้นให้อ่านหนังสือ

- 2.3 การสร้างเงื่อนไข เช่น จะดูโทรทัศน์ได้เมื่อทำการบ้านเสร็จแล้วเท่านั้น
- 2.4 ใช้รางวัล เมื่อทำดี มีรางวัล อาจเป็นคำชม สิ่งของ เงิน หรือโอกาสพิเศษ หรือ ใช้รางวัลที่เป็นแต้ม ที่สามารถสะสมมากขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นรางวัลที่ใหญ่ขึ้น
- 2.5 แก้ไขด้วยการทำซ้ำ เช่น ล้างจานไม่สะอาดก็ให้ล้างจานไปอีก 5 วัน เขียนคำที่ผิดให้ถูกต้องบนกระดาน 100 จบ
- 2.6 ตัดพฤติกรรม ค่อยๆฝึกหรือแก้ไขพฤติกรรมทีละน้อย เช่น การสอนให้สวมเสื้อ เริ่มจากการฝึกใส่กระดุม
- 2.7 เป็นแบบอย่างที่ดี และต้องมีพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีมาก่อน
- 2.8 ใช้สิ่งทดแทน หรือใช้น้ำดีไล่น้ำเน่า หากกิจกรรมที่ดี มาทดแทน หรือเบนความสนใจไปจากกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬาแทนที่การเล่นเกม ให้โอกาสช่วยเหลือคนอื่นแทนการแกล้งน้อย
- 2.9 ลงโทษ การทำให้เกิดความไม่พอใจเมื่อทำความผิด เช่น การตี ตัดรางวัล ตัดโอกาส เพื่อไม่ให้ทำความผิดอีก การใช้ควรรระมัดระวัง อาจเกิดผลเสียตามมาได้มาก ต้องมีการตกลงกันล่วงหน้า
- 2.10 ถอนพฤติกรรม ลดการลงโทษ ดุด่า ที่ไม่ได้ผล และยังทำให้พฤติกรรมนั้นยังคงมีอยู่

3. วัตถุประสงค์ของงาน

สแตรง (Strang , 1960 อ้างถึงใน สุขดี ตั้งทรงสวัสดิ์. 2533 : 9) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการมอบหมายงานไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายาม ความคิดริเริ่ม ความเป็นอิสระ มีโอกาสใช้ความคิดของตนเอง

2. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างจากการเรียนในโรงเรียนให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่ได้รับจากโรงเรียนโดยทำกิจกรรม
4. สนับสนุนการเรียนรู้โดยมีการเตรียมตัวฝึกปฏิบัติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 3) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบ้านไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
2. เพื่อให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
3. เพื่อให้รู้จักตนเองเกี่ยวกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจและข้อบกพร่องในการเรียนวิชานั้นๆ
4. เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในสิ่งที่เรียนรู้และทำให้กล้าตัดสินใจ
5. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
6. เพื่อให้มีวินัยรักการทำงาน มีความรับผิดชอบและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
7. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือสังคมและทำงานเป็นหมู่คณะได้

8. เพื่อให้ครูและผู้ปกครองสามารถสนับสนุน และช่วยเหลือในข้อบกพร่องต่างๆ ของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนการสอนได้

4. ทฤษฎีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 359) กล่าวว่า ถ้าบุคคลใดได้ มองเห็นช่องทางหรือโอกาสที่ตนสามารถตอบสนองแรงจูงใจที่ตนมีอยู่แล้วก็จะทำให้ความพึงพอใจของเขาดีขึ้น หากฝ่ายบริหารจัดให้คนงานได้มีโอกาสสนองแรงจูงใจของตนเองแล้ว ความพึงพอใจของคนทำงานจะสูงและผลงานก็จะดีตามไปด้วย ดังนั้นความพึงพอใจที่จะทำงานจะทำให้ผลงานออกมาในทิศทางที่ดีด้วย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 143) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ซึ่งเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทนคือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายของ องค์กร อะไรก็ตามที่ได้มาจากความพึงพอใจของบุคคลสิ่งนั้นจะมีประสิทธิภาพเสมอ

5. ทฤษฎีแรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นคำที่ใช้กันมากแต่บางครั้งก็ใช้กันไม่ค่อยถูกต้อง ความจริงแล้วแรงจูงใจใช้เพื่ออธิบายว่าทำไมอินทรีย์จึงการกระทำอย่างนั้นและทำให้เกิดอะไรขึ้นมาบ้าง คำว่า “แรงจูงใจ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere”(Kidd, 1973 : 101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “to move” อันมีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ (To move a person to a course of action) ดังนั้นแรงจูงใจจึงได้รับความสนใจมากในทุกๆวงการ

โลเวลล์ (Lovell, 1980 : 109) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า “เป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ”

โดมเจียน (Domjan 1996 : 199) อธิบายว่าการจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจูงใจกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือตื่นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มีใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือ การขานรับ

เมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการตั้งใจเช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

6. ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement)

สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า "การเสริมแรง จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำ และพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่ จะเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้แบบปฏิบัติ (Operant Learning) และพยายามเน้นว่า การตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดๆ ของบุคคล สิ่งเร้า นั้นจะต้องมีสิ่งเสริมแรงอยู่ในตัว หากลดสิ่งเสริมแรงลงเมื่อใด การตอบสนองจะลดลงเมื่อนั้น

ธอร์นไดค์ (Thorndike) ให้ข้อสรุปว่า การเสริมแรง จะช่วยให้เกิดความกระหายใคร่รู้เกิดความพอใจ และนำไปสู่ความสำเร็จ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภุชฎา รุ่งโรจน์ (2559:5) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โดยการเสริมแรงทางบวก โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนโดยการเสริมแรงทางบวก จากการศึกษาวิจัยเรื่องพบว่า การให้แรงเสริมทางบวกคือ การให้รางวัลและคำชมเชย สามารถลดพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ทั้ง 3 คนได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับรางวัลและคำชมเชยเป็นแรงเสริม จึงทำให้มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้อาหารรางวัล หรือคำชมเชย จึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่นๆ ได้ต่อไป

จันทร์อรุณ พนาลัย (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคม สำนักเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านความมีระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความอดทน และด้านความขยันหมั่นเพียร จากการศึกษาวิจัยพบว่า หลังจากการศึกษาพฤติกรรมจากแบบสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนโรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคม มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยมากที่สุด ด้านความอดทน ความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความขยันหมั่นเพียรตามลำดับ นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนและหลังต่างกันตามค่าสถิติ .05 ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่ดีขึ้นหลังจากการเสริมแรง

จรัส นาวะเศษ (2559:62) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง โดยใช้แบบฝึกความมีวินัย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชุมชนบัวคำ อำเภอโพธิ์ชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการมีวินัยในตนเองก่อนและหลังการใช้แบบฝึกความมีวินัย จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับการฝึกความมีวินัยและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

ในทางที่ดีขึ้นโดยมีการให้คะแนน และกล่าวชมเชย นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นและมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น โดยมีคะแนนก่อนการฝึกความมีวินัยในตนเองโดยมีคะแนนรวม 264.44 คะแนน ค่าเฉลี่ย 3.84 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยจำแนกเป็นรายละเอียดดังนี้ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการเข้าแถว ด้านการทำความเคารพ ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนที่ได้รับการฝึกมีการพัฒนา ด้านพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร (2554:47) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระเบียบวินัยที่ดีให้แก่นักเรียน และให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น จากการศึกษาวิจัยพบว่า ภายหลังจากการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียน รายวิชา ส31101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 38 คน โดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ และการเรียนรู้แบบมีระบบ พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ในทุกด้านดีขึ้นตามลำดับและในสัปดาห์ที่ 10 พบว่านักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบดีทุกด้าน มีบุคลิกภาพดีขึ้น ผลการปรับพฤติกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนทุกคนสามารถทำแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนทุกหน่วยผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

พัฒนาภา แสงสาคร (2550:59) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานบนฐานการฝึกสติ แผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพายัพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานของผู้เรียน จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมฝึกสติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อภาระงาน (MTPEAR) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสติและพฤติกรรมรับผิดชอบต่อภาระงานเมื่อวัดหลังการอบรมทันทีสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ นักศึกษาที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมพุทธวิถี (MTPUBM) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสติเมื่อวัดหลังการอบรมทันที สูงกว่าการเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .001$ อย่างไรก็ตามพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานมีความแตกต่างกันหลังจากได้รับการอบรม และมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นโดยการกระตุ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

1.1 ประชากร (Poputation)

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 39 คนได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความรับผิดชอบต่อระดับดีมาก มีความรับผิดชอบต่อระดับดี มีความรับผิดชอบต่อระดับปานกลาง มีความรับผิดชอบต่อระดับพอใช้ และควรปรับปรุง

2.2 แบบสอบถามพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.1 สังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอน และขณะมอบหมายงาน การบ้าน หรือ ใบงานให้นักเรียน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมแบบให้คะแนน โดยใช้วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทิงวิทยาคม

3.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมแบบให้คะแนนสังเกตเป็นรายสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

3.4 นำรูปแบบการให้คะแนนไปใช้จริง และทำการเก็บข้อมูลทำการประเมินคะแนน และผลงานของนักเรียนตามชิ้นงานที่ส่งครูผู้สอน ในวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทิงวิทยาคม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาพฤติกรรมครั้งนี้เป็นการทดลองแบบใช้การสังเกต แบบสอบถาม บันทึกพฤติกรรม และการให้คะแนนของนักเรียนใช้เวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็น 4 ระยะดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นระยะสังเกตพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เวลาการสังเกต 1 สัปดาห์ ซึ่งแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

ครั้งที่ 2 เป็นระยะที่ใช้การเสริมแรง คือ ใช้วิธีการการกล่าวชมเชยผู้ที่ส่งงานก่อน และทำได้อีกต้อง และใช้คะแนนเป็นเกณฑ์นักเรียนที่ส่งตามเวลาที่กำหนดจะได้คะแนนเต็ม ส่วนนักเรียนที่ส่งช้าคะแนนจะลดลงไปเรื่อยๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด ในการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานของนักเรียนนั้นใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ โดยผู้ปรับพฤติกรรมเป็นผู้ให้คะแนนในการส่งงาน และจะให้คะแนนเต็มแก่นักเรียนที่ส่งตามเวลาที่กำหนด และมีแบบบันทึกผลคะแนนเป็นรายสัปดาห์เพื่อแจ้งให้นักเรียนได้ทราบผลคะแนน

ครั้งที่ 3 เป็นระยะตรวจสอบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนจะใช้เวลา 1 สัปดาห์ โดยจะมีการกระตุ้นนักเรียนโดยการให้รางวัล และมีการตำหนิและกล่าวตักเตือนนักเรียนผู้ที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และทำโทษโดยการเพิ่มภาระงานให้แก่เด็กนักเรียนผู้ที่ไม่ส่งงาน

ครั้งที่ 4 เป็นระยะการตรวจสอบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนจะใช้เวลา 1 สัปดาห์ โดยจะไม่มีการกระตุ้น และการให้รางวัลนักเรียน มีเพียงการมอบหมายภาระงานให้ทำตามปกติ แต่เนื่องจากความเคยชินของนักเรียน และกลัวถูกตัดคะแนน นักเรียนก็จะมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานไปในทางที่ดีขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 คิดจากจำนวนนักเรียนที่ส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด โดยคิดคำนวณเป็นร้อยละของการส่งงานตรงเวลา โดยแบ่งเป็นส่งงานตามกำหนดระยะเวลา ส่งช้ากว่ากำหนดระยะเวลา และไม่ส่งงาน

5.2 นำค่าสถิติร้อยละ และค่าสถิติค่าเฉลี่ยของคะแนนในการส่งงานแต่ละสัปดาห์มาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ส่งงานตามเวลาว่ามีการพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ มีผล การเรียนดีขึ้นหรือไม่ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนข้อมูลที่บันทึกได้} \times 100}{\text{จำนวนตัวอย่าง}}$$

การคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ ในแต่ละครั้งที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น คิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์/ ครั้ง โดยการนำสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = n / N \times 100$$

เมื่อ n คือ จำนวนที่ต้องการเปรียบเทียบ

เมื่อ N คือ จำนวน ข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน (\bar{X}) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543 : 351)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน ใช้สูตร ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543 : 352)

$$\text{สูตร} \quad \text{S.D.} = \sqrt{\frac{N(\Sigma X) - (\Sigma X^2)}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	ΣX^2	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานและศึกษาหาสาเหตุที่ นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานจากการวิจัยในครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสังเกต แบบสอบถาม และแบบบันทึกเวลาการส่งงาน/การให้คะแนน โดยการใช้กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 39 คน โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน

ตอนที่ 2 ผลของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเสนอข้อมูลเป็นตารางจำนวนทั้งหมด 4 ตาราง ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน

ตารางที่ 1 แสดงความถี่ของผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน

รายการ	ระดับคะแนน (คน)					รวม
	5	4	3	2	1	
1. เริ่มต้นงานที่ได้รับมอบหมาย ทันที	4	9	0	0	26	39
2. มีความกระตือรือร้น ในการทำงาน	5	8	1	0	25	39
3. ทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	6	7	0	2	24	39
4. ขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อน เมื่อไม่เข้าใจ	0	0	10	11	18	39
5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ	7	7	0	9	16	39

ตารางที่ 1 แสดงความถี่ของผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน (ต่อ)

รายการ	ระดับคะแนน (คน)					รวม
	5	4	3	2	1	
6. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	6	5	0	9	19	39
7. สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	8	5	0	7	19	39
8. ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	27	5	4	3	0	39
9. มีความตั้งใจในการทำงาน	26	5	5	3	0	39
10. ไม่แกล้ง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน	25	7	7	0	0	39

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ลำดับที่
1. เริ่มต้นงานที่ได้รับมอบหมายทันที	2.10	1.59	9
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	2.18	1.62	8
3. ทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	2.21	1.64	7
4. ขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ	1.79	0.82	10
5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ	2.49	1.60	4
6. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	2.23	1.53	6
7. สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	2.38	1.64	5
8. ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	4.44	0.96	3
9. มีความตั้งใจในการทำงาน	4.46	0.82	2
10. ไม่แกล้ง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน	4.46	0.78	1

จากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 39 คน จากการสังเกตพฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 1 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 10. ไม่แกล้ง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.78) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 2 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 9. มีความตั้งใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.82) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 3 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 8. ไม่นำงาน

อื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียนวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.44$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 4 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 2.49$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 5 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 7. สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.38$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 6 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 6. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.23$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 7 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 3. ทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.21$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 8 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 2.18$) พฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 9 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 1. เริ่มต้นงานที่ได้รับมอบหมายทันที ($\bar{X} = 2.10$) และพฤติกรรมที่มีเป็นอันดับที่ 10 คือ พฤติกรรมในข้อที่ 4. ขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 1.79$)

จากการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน สิ่งที่นักเรียนปฏิบัติทันทีเมื่อได้รับมอบหมายงาน คือ ไม่แก้งง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน

ตอนที่ 2 ผลของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

ตารางที่ 3 แสดงความถี่ของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

รายการ	ระดับคะแนน (คน)					รวม
	5	4	3	2	1	
1. นักเรียนมีพฤติกรรมติดเกม ติดโทรศัพท์ และไม่สนใจภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	13	18	5	3	0	39
2. ภาระงานที่ได้รับมอบหมายยากเกินไปจึงทำให้เกิดการต่อต้าน	12	3	8	2	14	39
3. ระยะเวลาในการการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยเกินไป	6	7	8	2	16	39
4. นักเรียนเกียจคร้านและไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย	9	3	2	7	18	39
5. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน	7	5	1	9	17	39
6. คะแนนที่ได้รับต่อชิ้นงานน้อยเกินไป	15	5	5	9	5	39

ตารางที่ 3 แสดงความถี่ของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน (ต่อ)

รายการ	ระดับคะแนน (คน)					รวม
	5	4	3	2	1	
7. ภาระงานที่นักเรียนได้รับมีจำนวนมากเกินไป	3	15	2	7	12	39
8. เพื่อนร่วมชั้นเรียนก่อกวน และรบกวนเวลาทำงาน	26	5	4	3	1	39
9. ครูผู้สอนอธิบายหรือมอบหมายงานให้ไม่ชัดเจน	24	5	5	3	2	39
10. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	23	5	6	1	4	39

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ลำดับที่
1. นักเรียนมีพฤติกรรมติดเกม ติดโทรศัพท์และไม่สนใจภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	4.05	0.88	4
2. ภาระงานที่ได้รับมอบหมายยากเกินไปจึงทำให้เกิดการต่อต้าน	2.87	1.72	6
3. ระยะเวลาในการการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยเกินไป	2.13	1.51	10
4. นักเรียนเกียจคร้านและไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย	2.44	1.65	8
5. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน	2.38	1.56	9
6. คะแนนที่ได้รับต่อชิ้นงานน้อยเกินไป	3.41	1.52	5
7. ภาระงานที่นักเรียนได้รับมีจำนวนมากเกินไป	2.74	1.44	7
8. เพื่อนร่วมชั้นเรียนก่อกวน และรบกวนเวลาทำงาน	4.33	1.10	1
9. ครูผู้สอนอธิบายหรือมอบหมายงานให้ไม่ชัดเจน	4.18	1.22	2
10. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	4.08	1.34	3

จากตารางที่ 3 และตารางที่ 4 สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 39 คน มีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 1 คือ พฤติกรรมข้อ 8. เพื่อนร่วมชั้นเรียน ก่อทวน และรบกวนเวลาทำงาน ($\bar{X} = 4.33$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 2 คือ พฤติกรรมข้อ 9. ครูผู้สอนอธิบายหรือมอบหมายงานให้ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.18$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 3 คือ พฤติกรรมข้อ 10. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชา คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.08$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 4 คือ พฤติกรรมข้อ 1. นักเรียนมีพฤติกรรมติดเกม ติดโทรศัพท์ และไม่สนใจภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.05$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 5 คือ พฤติกรรมข้อ 6. ค่ะแนนนที่ได้รับต่อชิ้นงานน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.41$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 7 คือ พฤติกรรมข้อ 7. ภาระงานที่นักเรียนได้รับมีจำนวนมากเกินไป ($\bar{X} = 2.74$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 8 คือ พฤติกรรมข้อ 4. นักเรียนเกียจคร้านและไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.44$) พฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 9 คือ พฤติกรรมข้อ 5. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน ($\bar{X} = 2.38$) และพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานอันดับที่ 10 คือ พฤติกรรมข้อ 3. ระยะเวลาในการการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยเกินไป ($\bar{X} = 2.13$)

จากการสอบถามพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน สาเหตุหลักๆ ที่นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน คือ เพื่อนร่วมชั้นเรียนก่อกวน และรบกวนเวลาทำงาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน
2. เพื่อศึกษาหาสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Poputation)

ประชากรของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 339 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเทิงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ห้อง ม.4/3 จำนวน 39 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง

3. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความรับผิดชอบต่อระดับดีมาก มีความรับผิดชอบต่อระดับดี มีความรับผิดชอบต่อระดับปานกลาง มีความรับผิดชอบต่อระดับพอใช้ และควรปรับปรุง

3.2 แบบสอบถามพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทิงวิทยาคม สรุปได้ดังนี้

4.1. จากการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อภาระงาน พบว่า สาเหตุของพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานมาเป็นอันดับที่ 1 คือ พฤติกรรม ไม่แก่งลัง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน รองลงมา คือ มีความตั้งใจในการทำงาน และน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมขอคำแนะนำจาก ครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ

4.2 จากการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน พบว่า สาเหตุของพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานมาเป็นอันดับที่ 1 คือ พฤติกรรม เพื่อนร่วมชั้นเรียน ก่อกวน และรบกวนเวลาทำงาน รองลงมา คือ ครูผู้สอนอธิบายหรือมอบหมายงานให้ไม่ชัดเจน และน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาในการการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยเกินไป

5. อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่านักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นมีความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับ มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากเพราะมีการใช้การเสริมแรงทางบวก โดยการกล่าวชมเชย การให้รางวัล ซึ่งจะสอดคล้องกับวิจัยของกฤษณ์ รุ่งโรจน์ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง การศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โดยการเสริมแรงทางบวก โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนโดยการเสริมแรงทางบวก เพราะมีการให้แรงเสริมทางบวก คือ การให้รางวัลและกล่าวคำชมเชย สามารถลดพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ทั้ง 3 คนได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับรางวัลและคำชมเชยเป็นแรงเสริม จึงทำให้มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รางวัล หรือคำชมเชย จึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนชั้น ม.3/4 ให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

จากวิจัยของ จันทร์อรุณ พนาลัย ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรม จริยธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคม สำนักเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาจริยธรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านความมีระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความอดทน และด้านความขยันหมั่นเพียรพบว่า หลังจากการศึกษาพฤติกรรมจากแบบสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนโรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคม มีพฤติกรรมด้าน

ความมีระเบียบวินัยมากที่สุด ด้านความอดทน ความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความขยันหมั่นเพียรตามลำดับ นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนและหลังต่างกันตามค่าสถิติ .05 ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่ดีขึ้นหลังจากการเสริมแรง และวิจัยของ จรัส เนาวะเศษ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองโดยใช้แบบฝึกความมีวินัย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนชุมชนบัวคำ อำเภอโพธิ์ชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการมีวินัยในตนเองก่อนและหลังการใช้แบบฝึกความมีวินัย พบว่า นักเรียนได้รับการฝึกความมีวินัยและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นโดยมีการให้คะแนน และกล่าวชมเชย นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นและมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น โดยมีคะแนนก่อนการฝึกความมีวินัยในตนเองโดยมีคะแนนรวม 264.44 คะแนนค่าเฉลี่ย 3.84 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยจำแนกเป็นรายละเอียดดังนี้ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการเข้าแถว ด้านการทำความเคารพ ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนที่ได้รับการฝึกมีการพัฒนาด้านพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับวิจัยของผู้วิจัย เพราะมีการใช้การเสริมแรงเช่นเดียวกัน เป็นการเสริมแรงทางลบ โดยการตำหนิ และลงโทษให้นักเรียนมีภาระงานเพิ่มขึ้นจนกระทั่งนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม คือมีความรับผิดชอบมากขึ้นในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

จากวิจัยของ นันทกาญจน์ รัตนวิจิตร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบการเข้าห้องเรียนของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระเบียบวินัยที่ดีให้แก่ นักเรียน และให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นพบว่า ภายหลังจากการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนรายวิชา ส31101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 38 คน โดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ในทุกด้านดีขึ้นตามลำดับและในสัปดาห์ที่ 10 พบว่านักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบดีทุกด้าน มีบุคลิกภาพดีขึ้น ผลการปรับพฤติกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนทุกคนสามารถทำแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และวิจัยของ พิณนาภา แสงสาคร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนบนฐานการฝึกสติแผนกวิชาสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตพายัพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียนพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมฝึกสติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียน (MTPEAR) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสถิติและพฤติกรรมรับผิดชอบด้านการเรียนเมื่อวัดหลังการอบรมทันทีสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ นักศึกษาที่ได้รับการอบรมตามโปรแกรมพุทธวิถี (MTPUBM) มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสถิติเมื่อวัดหลังการอบรมทันที สูงกว่าการเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .001$ อย่างไรก็ตามพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนมีความแตกต่างกันหลังจากได้รับการอบรม และมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นโดยการกระตุ้นซึ่งจะ

สอดคล้องกับวิจัยของผู้วิจัย คือ นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับที่ดีขึ้นอันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามลำดับ

6. ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนควรลดภาระงานที่ทำเป็นรายบุคคลลงและหากิจกรรมเสริมเป็นภาระงานที่เป็นรายกลุ่มเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันเพื่อที่นักเรียนจะได้พัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองแล้ว นักเรียนจะได้มีการพัฒนาพฤติกรรมด้านความสามัคคีที่มีต่อสังคมส่วนรวมหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วย

2. จากการตรวจผลงานของนักเรียนที่นำมาส่งตามกำหนดระยะเวลานั้นพบว่า นักเรียนรีบทำให้ภาระงานเสร็จตามกำหนดเวลา แต่นักเรียนไม่ได้ร่ตรงว่าภาระงานที่นำมาส่งนั้นถูกต้องและเรียบร้อยหรือไม่ ก่อนที่นักเรียนจะนำมาส่งนักเรียนควรตรวจสอบความเรียบร้อยของงานนั้นๆ ก่อน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ครูควรให้ภาระงานที่หลากหลายมากกว่านี้ที่นอกเหนือจากใบงาน และรายงานเพื่อที่จะได้พัฒนาทั้งทางด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานแล้ว ยังได้พัฒนาทางด้านทักษะทางวิชาการให้แก่ นักเรียน ควรให้งานกลุ่มบ้างเพื่อดูความสามัคคีในหมู่คณะ และปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน

บรรณานุกรม

- Barth, J. M., Dunlap, S. T., Dane, H., Lochman, J. E., & Wells, K. C. (2004). Classroom environment influences on aggression, peer relations, and academic focus. *Journal of School Psychology, 42*(2(March-April)), 115-133.
- Bru, E., Stephens, P., & Torsheim, T. (2002). Students' perceptions of class management and reports of their own misbehavior. *Journal of School Psychology, 40*(4(July-August)), 287-307.
- Chadwick, B. A., Bahr, H. M., & Albrecht, S. L. (1984). *Social science research methods*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.
- Crombie, G., Pyke, S. W., Silverthorn, N., Jones, A., & Piccinin, S. (2003). Students' perceptions of their classroom participation and instructor as a function of gender and context. *The Journal of Higher Education, 74*(1), 51.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2005). Introduction: The discipline and practice of qualitative research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The SAGE handbook of qualitative research* (3rd ed., pp. 1-32). Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.
- Helterbran, V. (2008). The ideal professor: Student perceptions of effective instructor practices, attitudes, and skills. *Education, 129*(1), 125.
- Kostyantyn, G., & Stanislav, K. (2005). An integrated system for educational performance measurement, modeling and management at the classroom level. *The TQM Magazine, 17*(2), 121.
- Masci, F. (2008). Time for time on task and quality instruction. *Middle School Journal, 40*(2), 33.

Nie, Y., & Lau, S. (2009). Complementary roles of care and behavioral control in classroom management: The self-determination theory perspective. *Contemporary Educational Psychology, 34*(3(July)), 185-194.

Penman, J., & Ellis, B. (2009). Regional academics' perceptions of the love of learning and its importance for their students. *Australian Journal of Adult Learning, 49*(1), 148.

Romi, S., Lewis, R., & Katz, Y. (2009). Student responsibility and classroom discipline in Australia, China, and Israel. *Compare, 39*(4), 439.

Saban, A. İ. (2009). Management of teaching and class control. *Procedia Social and Behavioral Sciences, 1*(1), 2111-2116.

กรุณา กิจชัยัน. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

ดร.รวิวรรณ สนั่นวรเกียรติ. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์: หลักสูตรสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ดวงกมล บุญธิมา. (2549). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิณ. (2527). จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน. *แนะแนว, 18*(9 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม)), 58-71.

ประจวบ ทองศรี. (2546). ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิตที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ปัญญา ชูช่วย. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

มาโนช ตัณชวณิชย์. (2524). การศึกษาและสังคมไทย. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วราภรณ์ บุญอ้อย. (2553). รับมือเด็กช่างคุยในชั้นเรียน. Retrieved 1 เมษายน 2553, from <http://www.vcharkarn.com/vteacher/10>

วิภาวรรณ สิงห์พริ้ง, ทศนีย์ ตันติพิศาลกุล, อังสนา จันแดง, & ฤชงค์ แพรขาว. (2549). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชาพื้นฐาน ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร., 29(4 (ตุลาคม-ธันวาคม)), 541-554.

ศุภโชค โกยกุลย์. (2545). แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุจรีต เพียรชอบ. (2536). "ปัญหาการเรียนการสอน" ในการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

หวน พิณธพันธ์. (2553). การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: ปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญยิ่ง. Retrieved 25 มีนาคม 2562, from www.moobankru.com

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน

แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. เริ่มต้นงานที่ได้รับมอบหมายทันที					
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
3. ทำงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด					
4. ขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ					
5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ					
6. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ					
7. สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง					
8. ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำระหว่างเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน					
9. มีความตั้งใจในการทำงาน					
10. ไม่แกล้ง หยอกล้อ เพื่อนขณะทำงาน					

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามพฤติกรรมการความรับผิดชอบต่อภาระงาน

แบบสอบถามพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน

รายการ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนมีพฤติกรรมติดเกม ติดโทรศัพท์ และไม่สนใจภาระงานที่ได้รับมอบหมาย					
2. ภาระงานที่ได้รับมอบหมายยากเกินไปจึงทำให้เกิดการต่อต้าน					
3. ระยะเวลาในการการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยเกินไป					
4. นักเรียนเกียจคร้านและไม่เห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย					
5. นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงาน					
6. คะแนนที่ได้รับต่อชิ้นงานน้อยเกินไป					
7. ภาระงานที่นักเรียนได้รับมีจำนวนมากเกินไป					
8. เพื่อนร่วมชั้นเรียนก่อกรวน และรบกวนเวลาทำงาน					
9. ครูผู้สอนอธิบายหรือมอบหมายงานให้ไม่ชัดเจน					
10. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน					

ภาคผนวก ค
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	:	นายอาหนึ่ง ชูไวย
เกิดเมื่อ	:	14 พฤษภาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	:	อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	:	159 หมู่ 3 ตำบลแม่ลอย.อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 57230
ตำแหน่งหน้าที่	:	ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	:	โรงเรียนเทิงวิทยาคม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
การศึกษา	:	พ.ศ. 2542 ม.3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
	:	พ.ศ. 2545 ม.5 โรงเรียนเทิงวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
	:	พ.ศ. 2549 วท.บ.(คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร
	:	พ.ศ. 2550 ป.บัณฑิต(วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยนเรศวร

รายงานการวิจัย

การพัฒนาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน

กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3

โรงเรียนเทิงวิทยาคม

โดย

นายอาหนึ่ง ชูไวย

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนเทิงวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนเทิงวิทยาคม ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม จังหวัดเชียงรายที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบและเทิดไว้เป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

อาหนึ่ง ชูไวย

ชื่อเรื่อง	: การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม
ผู้เขียน	: นายอาหนึ่ง ชูไวย
ประเภทสารนิพนธ์	: รายงานวิจัยในชั้นเรียน
ภาคเรียน/ปีการศึกษา	: ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้จุดมุ่งหมาย ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน 2. เพื่อศึกษาหาสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสังเกต พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงานและแบบสอบถามพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน

ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุของพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อภาระงาน คือ พฤติกรรม ไม่แก่กล้า หยอกล้อเพื่อนขณะทำงาน และสาเหตุของพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน คือ พฤติกรรม เพื่อนร่วมชั้นเรียนก่อความ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	1
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
พฤติกรรม	4
เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	7
วัตถุประสงค์ของงาน	8
ทฤษฎีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	9
ทฤษฎีแรงจูงใจ	9
ทฤษฎีการเสริมแรง	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	12
การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
ตอนที่ 1 ผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน	15
ตอนที่ 2 ผลของสาเหตุพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน	17
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	20

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	20
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
อภิปรายผล	21
ข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	24
ภาคผนวก	27
ภาคผนวก ก แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน	28
ภาคผนวก ข แบบสอบถามพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อภาระงาน	30
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	32

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงความถี่ของผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน	15
ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบที่มีต่อภาระงาน	16
ตารางที่ 3 แสดงความถี่ของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน	17
ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยของสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อภาระงาน	18

รายงานการวิจัย

การพัฒนาพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อภาระงาน
กรณีศึกษา : วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3
โรงเรียนเทิงวิทยาคม

โดย

นายอาหนึ่ง ชูไวย
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนเทิงวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

Thoengwittayakhom School

Theerawittayakorn School